

Анатолій ГЕРАСИМОВИЧ. "На часі бухгалтерський інжиніринг, який зарекомендував себе у світі"

Anatolii HERASYMOVYCH. "At present is the accounting engineering which has established itself in the world"

"Бухгалтерський облік в усіх інших галузях економіки України, який все більше комп'ютеризується, на цій базі повинен, як показує світовий досвід, трансформувати в себе елементи інжинірингу, тобто способи, прийоми, методи інжинірингу для проектування і створення об'єктів обліку і аналізу, які дають можливість оперативно, в режимі реального часу, сьогодні, а не за результатами місяця, як це передбачено діючими методиками, одержувати інформацію для управління бізнес-процесами підприємства, як у виробничій, так і фінансовій діяльності."

Анатолій Михайлович ГЕРАСИМОВИЧ – доктор економічних наук, професор, ОСНОВОПОЛОЖНИК НАУКИ ДЛЯ БАНКІРІВ УКРАЇНИ І НЕ ТІЛЬКИ.

– *Анатолій Михайлович, за Вашими підручниками навчалися та студіюють усі банкіри України. З чого починалось їх створення?*

– Бурхливий розвиток ринкових відносин з 90-х рр. ХХ ст. в економіці України, викликав масове створення комерційних банків, управління якими вимагало внести підготовку спеціалістів з банківської справи з таких дисциплін, які до цього були відсутні як «Бухгалтерський облік і аудит в банках», «Аналіз банківської діяльності», «Аналіз діяльності небанківських кредитних установ» (кредитних спілок, лізингових компаній, компаній з управління активами та недержавних пенсійних фондів). Кафедра банківської справи Київського національного економічного університету доручила мені очолити цю роботу, враховуючи мій значний практичний досвід в якості головного бухгалтера радгоспу, району, тресту (13 років) та науковця (доцента, доктора наук, професора) (19 років).

– *Як сьогодні змінилась наука у цій царині та трансформувалась у різні роки?*

– Приєднання України до світової економічної системи за останні 30 років викликали все більш глибоку комерціалізацію банківської діяльності та необхідність їх адаптації до набутого досвіду зарубіжними банками за столітню історію і особливо досвіду комп'ютерних автоматизованих програмних технологій.

Банківська діяльність, як одна із найважливіших сфер економіки України, а «Бухгалтерський облік і аналіз банківської діяльності», як базове забезпечення управління, насамперед, були найбільш актуальним об'єктом методичного забезпечення нового напрямку діяльності у банківській системі України. Це й враховувалося автором і його колегами, як під час створення нових підручників так і їх вдосконалення і перевидання впродовж останніх 30 років.

– *Ваш шлях до науки. Якими були перші кроки?*

– Шлях до науки почався в мене, як аспіранта-заочника і одночасно головного бухгалтера Республіканського тресту племзаводів, кінних заводів і іподромів України («Укрплемтрест»), що вилилось у дисертації та монографії «Ефективність використання оборотних коштів у сільському господарстві».

Оскільки Укрплемтрест мав і промислові підприємства, то я був запрошений для читання курсів з

промислового обліку і аналізу у Київській національній економічній університет з одночасним десятирічним читанням курсів з обліку, аналізу і фінансів у Вищій школі профспілок Радянського Союзу.

– *Чому свого часу повернулись до викладацької діяльності у КНЕУ? Яким він був за вашого студентства та як мінявся за роки роботи?*

– Моя попередня практична бухгалтерська робота весь час вимагала у сучасних умовах постійного вдосконалення методик з обліку, аналізу, ревізії і аудиту. Оскільки КНЕУ готував обліковців і аналітиків для всіх галузей економіки, на відміну від Української сільськогосподарської академії, яку я закінчив, то тут вже формувалася творча наукова школа професора Німчинова, в якій я забажав і себе реалізувати.

– *Ви практик і науковець, як наука допомагала Вам у діяльності?*

– Понад 20 років я поєднував наукову і викладацьку діяльність з керівництвом аудиторською фірмою, що сприяло творчому вдосконаленню методик з обліку, аналізу і аудиту через глибоке розуміння сучасних вимог як до практики діяльності українських підприємств, так і підготовки для них спеціалістів.

– *Як змінювалась банківська система впродовж незалежності? Яку несли банки роль у різні часи?*

– За часів незалежності сформувалася система як потужних і великих банків, що стабільно розвивалися (до 10 % від загальної кількості), які здатні кредитувати економіку у значних розмірах, так і до 50 % їх кількості, які перетворилися у «насоси» для крадіжки, що було виправдано їх ліквідацією. Обидва напрямки були оправдані.

– *Системи обліку тоді і сьогодні, Ваше бачення? "+" та "-".*

– Сучасна банківська діяльність неможлива без автоматизованих програмних комп'ютерних технологій, які закономірно ми запозичили у країн з розвинутою ринковою економікою і банківською системою з надзвичайно великим спектром послуг на електронних носіях.

Бухгалтерський облік в усіх інших галузях економіки України, який все більше комп'ютеризується, на цій базі повинен, як показує світовий досвід, транс-

формувані в себе елементи інжинірингу, тобто способи, прийоми, методи інжинірингів для проектування і створення об'єктів обліку і аналізу, які дають можливість оперативного, в режимі реального часу, сьогодні, а не за результатами місяця, як це передбачено діючими методиками, одержувати інформацію для управління бізнес-процесами підприємства як у виробничій, так і фінансовій діяльності.

Отже, на часі бухгалтерський інжиніринг, який зарекомендував себе у світі.

– *Що б могло дати поштовх до вдосконалення банківської системи України?*

– Перехід на низькі ставки кредитування бізнесу, що оживить економіку через створення робочих місць, зростання українського виробництва і відповідно грошових потоків на його товари та зростання банківських грошових операцій і платіжних послуг як джерела, зростання банківських доходів.

Біографія. Народився 8 грудня 1936 р. с. Горіхове Коростишівського району Житомирської області у сім'ї колосників. У 1956 р. закінчив середню школу, а в 1961 р. вступив на факультет економіки і організації Української сільськогосподарської академії за спеціальністю бухгалтер-економіст.

1961-1973 рр. – працював на посадах головного бухгалтера радгоспу, районного управління сільського господарства та «Укрплемтресту» з навчанням у заочній аспірантурі з економіки сільськогосподарських підприємств із захистом кандидатської дисертації в 1973 р.

З 1974 р. – на викладацькій і науковій роботі у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана як старший викладач, доцент, професор трьох кафедр: бухгалтерського обліку, банківської справи та менеджменту банківської діяльності. Цей період і був найбільш науково і методично продуктивним, що і виразилося у максимальній кількості виданих підручників, навчальних посібників, методик з викладання облікових, аналітичних і аудиторських навчальних дисциплін та наукових статей і практичних рекомендацій підприємствам, організаціям і установам різних галузей економіки України.

Сьогодні продовжувачі династії Аудиторів та науковців є й у родині:

дружина – Світлана Федорівна Герасимович, бухгалтер-економіст;

дочки – Інна Анатоліївна Герасимович, д.е.н., професор КНЕУ імені Вадима Гетьмана, бухгалтер, сертифікований аудитор; Наталія Анатоліївна Морозова-Герасимович – к.е.н., бухгалтер, сертифікований аудитор, інженер-програміст.

Має трьох онуків та правнучку.

– *Принципи у житті, та улюблений вислів.*

– Вони вкладаються в один вислів: «Не відкладай на завтра те, що можна зробити сьогодні».

– *Продовжувачі вашої школи (науки і практики)?*

– д.е.н., професор Юрій Анатолійович Кузьмінський (КНЕУ імені Вадима Гетьмана), д.е.н. Василь Антонович Дерій (Тернопільський національний економічний університет), д.е.н., професор Олексій Володимирович Лисенок (Національний університет харчових технологій), к.е.н., професор Андрій Валерійович Нікітін (КНЕУ імені Вадима Гетьмана).

– *Що, на Вашу думку, головне для досягнення успіху?*

– Навіть за невдач – йти обраним шляхом.

– *Ваше захоплення? Родинні цінності?*

– Пасіка. Родинні цінності – діти, онуки, правнуки.

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Посади у науці. Впродовж 2017-2020 рр. – професор кафедри обліку і оподаткування Ніжинського агротехнічного інституту Національного університету біоресурсів і природокористування. У 1993-2016 рр. – професор кафедр обліку, а також банківської справи, а також менеджменту банківської діяльності КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Має Почесний знак «Відмінник освіти» Міністерства освіти і науки України та Звання професора (атестат ПР АО №001086 від 05.11.1996 р.) кафедри банківської справи.

Науковий ступінь: Диплом д.е.н. за спеціальністю «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит», ДН №000837 від 24.12.1993 р.

Творчий та науковий доробок. Публікації за 46 років: 6 монографій, 4 підручника, 5 навчальних посібників, 20 навчальних-методик, понад 200 статей. Найважливіші із публікацій, які свідчать про багатофазовість з різних галузей економіки.

Використання оборотних коштів у сільському господарстві: монографія. К., Урожай, 1986.

Нормативний метод планування і обліку в харчовій промисловості. К.: Урожай, 1990.

Бухгалтерський учёт в межхозяйственных строительных организациях. К.: Будівельник, 1983.

Бухгалтерський фінансовий облік / за ред. д.е.н. проф. Ф.Ф. Бутиця. Житомир: ПП Рута. – 8 видань за 2000-2007 рр.

Облік і аудит у банках. К.: КНЕУ, 2004

Аналіз банківської діяльності. К.: КНЕУ – 2000 р. та 2010 р.

Аналіз діяльності небанківських кредитних установ. КНЕУ, 2014

Фінансовий облік у банках. КНЕУ, 2010.